

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-96/16-8

H. & p. d.o.o.
Odvjetnica A. D. R.
Z.

Hrvatska komora arhitekata
Z.

D. i. c. p. i. d.o.o. je podnio Sudu zahtjev za ocjenu zakonitosti pojedinih odredbi Statuta Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine, broj 140/15.), Pravilnika o natječajima s područja arhitekture, urbanizma, unutarnjeg uređenja i uređenja krajobraza Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine, broj 85/14., dalje: Pravilnik o natječajima) i Pravilnika o javnim knjigama i evidencijama Hrvatske komore arhitekata KLASA: 011-01/16-01/04, URBROJ: 505-01-16-1 od 13. siječnja 2016. (objavljen na mrežnim stranicama Hrvatske komore arhitekata). Budući da se zahtjevom osporava zakonitost tri različita akta, predmeti su razdvojeni na temelju odredbe članka 114. stavka 1. Sudskog poslovnika (Narodne novine, broj: 37/14., 49/14., 8/15., 35/15., 123/15., 45/16., 29/17., 33/17., 34/17., 57/17., 101/18. i 119/18.), tako da je predmet ovog upravnog spora ispitivanje pretpostavki za ocjenu zakonitosti odredbi članka 7. točke 10. i članka 36. stavak 2. alineje 24. Statuta Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine, broj 140/15. i 43/17., dalje: Statut).

S obzirom da u konkretnom slučaju nisu ispunjeni uvjeti za postupanje po zahtjevu (članak 83. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima, Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda RH i 29/17., dalje: ZUS), jer podnositelj zahtjeva nije priložio pojedinačnu odluku u smislu odredbe članka 84. stavka 2. ZUS-a, odnosno odluku donesenu u upravnom postupku, Sud je, a budući da Statut pravne osobe koja ima javnu ovlast, ima pravnu narav općeg akta, zahtjev uzeo u razmatranje na temelju odredbe članka 83. stavka 2. ZUS-a te je ispitao jesu li ispunjeni uvjeti za pokretanje po službenoj dužnosti postupka ocjene zakonitosti Statuta.

Podnositelj smatra osporene odredbe nesuglasnima sa člankom 5. stavkom 1. i člankom 23. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (Narodne novine, broj 78/15., dalje: Zakon/15) koji utvrđuje javne ovlasti Hrvatske komore arhitekata (dalje: HKA). Smatra da je pojedinačnim aktom, rješenjem HKA, KLASA: 960-01/16-02/03, URBROJ 505-02-6-61 od 26. kolovoza 2016., koje je utemeljeno na navedenim aktima, povrijeđeno njegovo pravo i pravni interes. Navodi da je Pravilnik o natječajima potvrđen od strane jedinice lokalne samouprave, Grada D., u Odluci o uvjetima i načinu provedbe javnih natječaja iz područja prostornog uređenja (Službeni glasnik Grada Dubrovnika, broj 14/15.). Zaključuje da su opći akti, akti društvenih organizacija koji su potvrđeni od državne vlasti, što je navedeno i u knjizi S. p. B. P. Opisuje tijek postupka koji je prethodio donošenju navedene pojedinačne odluke kojom se ukida dodijeljeni registarski broj natječaja: 28-16/DU-UA/N, dodijeljen u predmetnom natječaju koji je raspisao podnositelj zahtjeva te se nalaže ponovno postupanje. Smatra da navedeno rješenje ne predstavlja upravni akt, jer ga HKA nije donijela u okviru obavljanja javnih ovlasti. Navodi da je zahtjev pravodobno podnesen jer je navedeno rješenje primio 31. kolovoza 2016. Navodi da su člankom 23. Zakona/15 taksativno određene javne ovlasti HKA i navedenim člankom nije

predviđeno da je HKA ovlaštena voditi registar dodijeljenih registarskih brojeva natječaja. Zaključuje da je ovo ovlaštenje nezakonito dodijeljeno Statutom i osporenim Pravilnicima. Tim ovlaštenjem HKA si je protuzakonito dodijelila i kontrolnu funkciju koja rezultira nezakonitom kontrolom natječaja te iz Pravilnika o natječajima HKA izvodi i ovlast da naknadno utvrdi nesuglasnost natječaja s pobijanim općim aktima i ukine dodijeljeni broj natječaja. Smatra da ni jedan zakon ne daje kontrolne ovlasti HKA u smislu provjeravanja ispravnosti raspisanog natječaja te smatra da osporene odredbe nisu sukladne višim pravnim aktima, a niži pravni akt mora biti sukladan višem pravnom aktu što se očituje u načelu ustavnosti i načelu zakonitosti. S obzirom da Zakon/15 ne definira HKA kao nadležno tijelo koje je ovlašteno odlučivati o registracijskom broju natječaja, predlaže Sudu da ukine odredbe članka 7. (navodi stavka 1.) točke 10. i članka 36. stavak 2. alineje (navodi točke) 24. Statuta. Također predlaže da na temelju odredbe članka 85. stavka 2. ZUS-a, Sud obustavi od izvršenja osporene odredbe općeg akta.

Donositelj akta u očitovanju na navode podnositelja ističe da je Statut donesen nakon što je nadležno Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja Republike Hrvatske dalo prethodnu suglasnost. Smatra da je zahtjev podnijela neovlaštena osoba jer rješenju od 26. kolovoza 2016. nedostaje bitno svojstvo upravnog akta: neposredan pravni učinak koji bi ukidanje registarskog broja natječaja imalo na sam natječaj, odnosno na prava, obveze ili pravne interese raspisivača natječaja. Registarski broj natječaja predstavlja oznaku koju HKA kao samostalna organizacija dodjeljuje natječaju za koji smatra da je raspisan u skladu sa stručnim standardima propisanim Pravilnikom, a kad to (putem provoditelja) zatraži raspisivač natječaja. Ta oznaka znači da je HKA, na traženje raspisivača, izvršila pregled i verificirala konkretnu natječajnu dokumentaciju. Oznaka kojom HKA označava natječaj, sama po sebi ne proizvodi niti može proizvoditi neposredne učinke. Navodi da je podnositelj zahtjeva pred Upravnim sudom u Zagrebu pokrenuo upravni spor koji se vodi pod poslovnim brojem: UsI-2898/16 radi poništenja naprijed navedenog rješenja od 26. kolovoza 2016. Poziva se na navode odgovora na tužbu koji je dostavila u taj predmet. Napominje kako se natječaji provode u skladu s odredbama Pravilnika o natječaju jedino u slučaju da jedinica lokalne samouprave to odluči te ako to zatraži sam naručitelj. U tom smislu poziva se na odredbu članka 55. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine, broj: 153/13.). Jasno je da organiziranjem natječaja HKA ne izvršava nikakvu javnu ovlast, nego se radi o općim poslovima i zadacima koje HKA obavlja pored dodijeljenih javnih ovlasti. Nadalje smatra da je zahtjev nepravodobno podnesen, navodeći da je podnesen 3. listopada 2016. Navodi razloge zbog kojih zahtjev smatra neosnovanim, jer HKA pored javnih ovlasti koje su joj dodijeljene Zakonom/15 obavlja i druge zadatke, radi ostvarenja cilja i svrhe radi kojeg je osnovana. Natječaji s područja arhitekture i urbanizma, unutarnjeg uređenja i uređenja krajobrazna relevantni su s aspekta javnog interesa te provedba arhitektonskih natječaja pridonosi unaprjeđenju graditeljske baštine i vrsnoći izgrađenog prostora. U vezi s tim HKA je osnovana s ciljem unapređenja hrvatske graditeljske baštine i ovlaštena je organizirati natječaje iz područja arhitekture, urbanizma, krajobrazne arhitekture i unutarnje arhitekture te pružati stručnu pomoć naručiteljima (raspisivačima) u provođenju natječaja kada to naručitelj zatraži te voditi registre izdanih registarskih brojeva natječaja i provoditelja natječaja. Pri tome ne izvršava javne ovlasti. U konkretnom slučaju, a s obzirom na navedenu odredbu članka 55. Zakona o prostornom uređenju, opći akt može predstavljati samo odluka jedinice lokalne samouprave kojom se određuje provedba natječajne procedure prema odredbama Pravilnika o natječajima, dok sam Pravilnik ne predstavlja opći akt. Navodi da je dio očitovanja i pravno mišljenje prof. dr. sc. J. O. koja je pozitivno odgovorila na pitanje ima li HKA zakonsku ovlast Statutom propisati uspostavljanje i vođenje registra izdanih RBN te drugih registara. Ističe da spornim odredbama Statuta, HKA nije propisala javne ovlasti kako

to pogrešno smatra podnositelj. Termin „registar“ upućuje na posebno ustrojen službeni popis određenih podataka i treba ga razlikovati od vođenja „imenika“, „upisnika“ i „evidencija“ za vođenje kojih HKA ima javnu ovlast dodijeljenu Zakonom/15. Predlaže Sudu da zahtjev odbaci, a podredno odbije. Podneskom zaprimljenim kod ovog Suda 19. svibnja 2017. obavještava Sud da su 21. travnja 2017. donesene Izmjene i dopune Statuta, objavljene u Narodnim novinama, broj 43/17., koje su stupile na snagu 11. svibnja 2017.

Odredba članka 7. točke 10. Statuta glasi:

Komora pored javnih ovlasti obavlja i sljedeće: organizira natječajne iz područja arhitekture, urbanizma, krajobrazne arhitekture i unutarnje arhitekture, pruža stručnu pomoć naručiteljima (raspisivačima) u provođenju natječaja, kada to naručitelj zatraži od Komore, i vodi registre izdanih registarskih brojeva natječaja i provoditelja natječaja.

Statut je donesen na temelju odredbe članka 21. stavka 2. Zakona/15.

Odredbom članka 21. stavka 1. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (Narodne novine, broj 78/15. i 114/18., dalje: Zakon) određena su pitanja koja se pobliže uređuju Statutom Komore, tako da je u alineji 9. propisano da se statutom određuju i druga pitanja određena tim zakonom i od važnosti za rad ovlaštenih arhitekata, ovlaštenih arhitekata urbanista, ovlaštenih inženjera, ovlaštenih voditelja građenja, odnosno ovlaštenih voditelja radova i Komore. Prema odredbi članka 2. stavka 1. Zakona Komora je samostalna strukovna organizacija osnovana radi pobliže određenih ciljeva (u konačnici skrb o zaštiti i unapređenju hrvatske graditeljske baštine i vrsnoće izgrađenog prostora), a na temelju odredbe članka 5. stavka 1. Zakona Komora obavlja javne ovlasti koje su propisane tim zakonom te drugim posebnim zakonima. Javne ovlasti koje ima Komora propisane su odredbom članka 23. Zakona.

Iz navedenog slijedi da osim Zakonom izričito propisanih javnih ovlasti, Komora obavlja i druge zadatke te da je ovlaštena Statutom urediti i druga pitanja kojima se ostvaruje svrha strukovne organizacije. Stoga Sud ocjenjuje da HKA nije prekoračila Zakonom određene ovlasti kada je propisala da pored obavljanja javnih ovlasti, organizira natječajne iz područja o kojima brine kao strukovna organizacija, pruža stručnu pomoć naručiteljima u provođenju natječaja (koji to zatraže) i vodi registre vezane uz to.

Zbog navedenog, Sud na sjednici vijeća održanoj 27. ožujka 2019. nije našao da bi odredba članka 7. točke 10. Statuta bila u nesuglasju sa zakonom, zbog čega nije posebno odlučio o prijedlogu podnositelja za obustavu izvršenja navedene odredbe.

Osporena odredba članka 36. stavka 2. alineje 24. Statuta brisana je odredbom članka 2. Izmjena i dopuna Statuta (Narodne novine, broj 43/17.) pa sukladno odredbi članka 88. stavak 2. ZUS-a ne postoje pretpostavke za pokretanje postupka ocjene zakonitosti te odredbe Statuta.

U Zagrebu 27. ožujka 2019.

Predsjednica vijeća
mr. sc. Inga Vezmar Barlek, v.r.